

ДОГОВОР

МЕЖДУ

**ПРАВИТЕЛСТВОТО НА ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ**

И

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ВЗАИМНА ЗАЩИТА НА ИНВЕСТИЦИИТЕ

Правителството на Обединено Кралство Великобритания и Северна Ирландия и Правителството на Република България, всяко наричано по-долу "Договаряща се Страна",

Желаейки да създават благоприятни условия за по-нататъшно развитие на инвестирането от инвеститори на едната Държава на територията на другата Държава,

Признавайки, че насърчаването и взаимната защита на тези инвестиции, на основата на международен договор, ще доведе до стимулирането на стопанската инициатива от инвеститорите и ще допринесе за развитието на икономическите отношения.

Се договориха за следното:

ЧЛЕН 1

Определения

За целите на този Договор:

(а) понятието "инвестиция" означава всякакъв вид вложения, свързани с икономически дейности и включва, до степен, допустима от законодателството на Договарящата се Страна, на чиято територия е направена инвестицията, по-специално:

- (i) собственост и всякакви други вещни права като ипотечи, залози или тежести;
- (ii) дялове в или акции и облигации от дружество и всяка друга форма на участие в дружество;
- (iii) права на вземания за пари или всякакви други права по договор, имащи финансова стойност;
- (iv) авторски права, права в областта на индустриалната собственост (като патенти, лицензи, търговски марки, търговски наименования), технологически процеси, ноу-хау и гудуил;
- (v) стопански споразумения, произтичащи от закон или договор, включително разрешения, дадени за търсене, разработване, извличане или експлоатация на природни ресурси.

Каквато и да била промяна във формата, в която вложенията са инвестирани, няма да засегне тяхната същност като инвестиции.

(б) понятието "приходи" означава всички суми, получени от инвестиция и по-специално включва печалба, лихва, печалби от прехвърляне на имущество, дивиденди, лицензионни такси, роялти и други такси.

(с) понятието "инвеститор" означава:

(i) по отношение на Република България (наричана тук "България"):

- (аа) физически лица, които са граждани на България в съответствие с нейното законодателство;
- (бб) всякаква компания, фирма, дружество, организация или асоциация, с или без статут на юридическо лице, създадена или учредена в съответствие със законите на България, със седалище на нейната територия.

- (ii) по отношение на Обединено Кралство Великобритания и Северна Ирландия (наричано тук "Обединено Кралство"):
  - (aa) физически лица, които имат статут на граждани на Обединеното Кралство в съответствие с действащото законодателство в Обединеното Кралство;
  - (bb) корпорации, фирми и асоциации, регистрирани или учредени съгласно действащото законодателство в която и да е част на Обединеното Кралство или на всяка територия, по отношение на която този Договор се прилага в съответствие с разпоредбите на Член 12.
- (d) понятието "територия" означава:
  - (i) по отношение на България: държавната територия на България, включително териториалното море, както и континенталния шелф и изключителната икономическа зона, върху които България упражнява суверенни права или юрисдикция в съответствие с международното право;
  - (ii) по отношение на Обединеното Кралство: територията на Великобритания и Северна Ирландия, включително териториалното море, всяка морска зона, разположена отвъд териториалното море на Обединеното Кралство, която е или може в бъдеще да бъде призната, съгласно националното законодателство на Обединеното Кралство, в съответствие с международното право, за зона, в рамките на която Обединеното Кралство може да упражнява права по отношение на морското дъно, подземните богатства и природните ресурси и всяка територия, по отношение на която този Договор се прилага в съответствие с разпоредбите на Член 12.

ЧЛЕН 2

Насърчаване и защита на инвестициите

1. Всяка Договаряща се Страна ще насърчава и ще създава благоприятни условия за инвеститорите на другата Договаряща се Страна да извършват инвестиции на нейна територия и в съответствие с нейното право да упражнява правомощия, предоставени от нейното законодателство, всяка Договаряща се Страна ще допуска такива инвестиции.

2. На инвестициите на инвеститори от всяка Договаряща се Страна ще бъде предоставено, по всяко време, справедливо и

равноправно третиране и ще се ползват от пълна защита и сигурност на територията на другата Договаряща се Страна. Нито една от Договарящите се Страни няма да накърнява, по какъвто и да било начин, с неоправдани или дискриминационни мерки управлението, поддържането, използването, владееенето или разпореждането с инвестициите на нейната територия на инвеститори от другата Договаряща се Страна. Всяка Договаряща се Страна ще спазва всяко задължение, което може да е поела във връзка с инвестициите на инвеститори от другата Договаряща се Страна.

ЧЛЕН 3

Разпоредби за режим на най-облагодетелствуванa нация и национален режим

1. Нито една от Договарящите се Страни няма да предоставя, на своята територия, на инвестициите или приходите на инвеститори от другата Договаряща се Страна, режим, по-малко благоприятен от този, който предоставя на инвестициите или приходите на своите собствени инвеститори или на инвестициите или приходите на инвеститори от която и да е трета Държава, в зависимост от това кой режим е по-благоприятен.

2. Нито една от Договарящите се Страни няма да предоставя на инвеститори на другата Договаряща се Страна по отношение на управлението, поддържането, използването, владееенето или разпореждането с техните инвестиции на своята територия режим, по-малко благоприятен от този, който предоставя на своите собствени инвеститори или на инвеститори от която и да е трета Държава, в зависимост от това кой режим е по-благоприятен.

ЧЛЕН 4

Изключения

1. Разпоредбите на този Договор няма да се тълкуват като задължаващи всяка една от Договарящите се Страни да предоставя на инвеститори на другата Договаряща се Страна предимствата от всяко третиране, преференция или привилегия, произтичащи от:

- а) нейното настоящо или бъдещо участие в или асоцииране към митнически или икономически съюз, зона за свободна търговия или други подобни международни институции, или
- б) всеки международен договор или споразумение, отнасящ се изцяло или преимуществено до данъчното облагане или

всяко вътрешно законодателство, отнасящо се изцяло или преимуществено до данъчното облагане.

2. Разпоредбите на този Договор относно предоставянето от една от Договарящите се Страни на режим, не по-малко благоприятен от този, който предоставя на своите собствени инвеститори, могат да бъдат предмет на изключения от тази Договаряща се Страна, различни от посочените в алинея 1 по-горе, при условие че тези изключения са съвместими с Европейското Споразумение за асоцииране между Европейските Общности и техните страни-членки, от една страна, и Република България, от друга страна, от 8 март 1993 г.

ЧЛЕН 5

Прилагане на други правила

Ако разпоредбите на закон на някоя от Договарящите се Страни или задължения по международното право, съществуващи понастоящем или установени впоследствие между Договарящите се Страни в допълнение към настоящия Договор, съдържат правила, било то общи или специфични, даващи право на инвестиции на инвеститори от другата Договаряща се Страна на режим, по-благоприятен от предвидения в настоящия Договор, тези правила ще преобладават над настоящия Договор до степента, до която са по-благоприятни.

ЧЛЕН 6

Обезщетение за загуби

На инвеститори на едната Договаряща се Страна, чиито инвестиции претърпят загуби, на територията на другата Договаряща се Страна, дължащи се на война или друг въоръжен конфликт, извънредно положение или граждански размирици на територията на последната Договаряща се Страна, ще бъде предоставен, от последната Договаряща се Страна по отношение на реституция, обезщетение, компенсация или друго уреждане, режим не по-малко благоприятен от този, който последната Договаряща се Страна предоставя на инвеститори на която и да е трета Държава. Произтичащите плащания ще бъдат свободно преводими.

ЧЛЕН 7

Отчуждаване

1. Инвестициите на инвеститорите от всяка от Договарящите се Страни няма да бъдат национализирани, отчуждавани или подложени на мерки, чиито резултат е равен на национализация или отчуждаване (наричани тук "отчуждаване") на територията на другата Договаряща се Страна, освен в обществен интерес, свързан с вътрешни нужди на тази Страна. Отчуждаването ще бъде в съответствие със законите, които съдържат ясно определени и недискриминационни мерки и срещу незабавно, адекватно и ефективно обезщетение. Това обезщетение ще възлиза на пазарната стойност на отчуждената инвестиция непосредствено преди отчуждаването или преди предстоящото отчуждаване да стане публично известно, в зависимост от това кое е настъпило по-рано, ще включва лихва по ЛИБОР до датата на плащане, ще бъде извършено без забавяне, ще бъде ефективно реализуемо и свободно преводимо. Засегнатият инвеститор има право, съгласно законодателството на Договарящата се Страна, извършила отчуждаването, на незабавно разглеждане от компетентен правен или друг независим орган на тази Страна на неговия случай и на оценка на неговата инвестиция в съответствие с принципите, посочени в тази алинея.

2. Когато Договарящата се Страна отчужди имущество на дружество, което е създадено или учредено, в съответствие с действащото законодателство в която и да е част от нейната територия и в която инвеститорите на другата Договаряща се Страна участват, ще се прилагат разпоредбите на алинея 1 от този Член.

ЧЛЕН 8

Превод на плащания

1. Всяка Договаряща се Страна ще осигурява, по отношение на инвестициите на инвеститори на другата Договаряща се Страна, неограничения превод на плащанията, свързани с инвестиция, посочени в алинея 2 на този Член, след изплащането на данъците дължими, по отношение на тази инвестиция, съгласно закона на първата Договаряща се Страна и в съответствие с условията на действащата между двете Договарящи се Страни Спогодба за избягване на двойното данъчно облагане на дохода и печалбите от прехвърляне на имущество. Преводът ще бъде извършен без забавяне, в конвертируемата валута, в която средствата са били инвестирани първоначално или във всяка друга конвертируема валута, договорена от инвеститора и засегнатата Договаряща се Страна. Преводите ще бъдат извършени по обменния курс,

приложим на датата на превода съобразно валутните разпоредби, действащи в Договарящата се Страна, на чиято територия е била направена инвестицията.

2. Тези плащания включват по-специално:

- a) приходи, получени от продажбата или общата или частична ликвидация на инвестицията;
- b) приходи от инвестицията.

ЧЛЕН 9

Разрешаване на спорове между инвеститор и Договаряща се Страна

1. Спорове между инвеститор на едната от Договарящите се Страни и другата Договаряща се Страна относно задълженията на последната съгласно Членове 6, 7 и 8 на този Договор, във връзка с инвестиция на инвеститора, които не са били разрешени приятелски, след изтичане на период от четири месеца от писменото уведомление за иска, ще бъдат отнесени пред международен арбитраж, ако някоя от страните по спора желае това.

2. Когато спорът е отнесен до международен арбитраж, засегнатият инвеститор по спора може да отнесе спора пред арбитражен съд ад хок, съставен в съответствие с Арбитражните Правила на Комисията на Организацията на Обединените Нации по Международно Търговско Право. Страните по спора могат да се договорят писмено за изменение на тези Правила.

3. По никакъв начин този Член няма да възпрепятства инвеститор на една от Договарящите се Страни да отнесе спор, относно задълженията на другата Договаряща се Страна по този Договор във връзка с инвестиция на инвеститора, на вниманието на компетентните власти на първата Договаряща се Страна с оглед на възможното му разрешаване в съответствие с Член 10 на този Договор.

ЧЛЕН 10

Спорове между Договарящите се Страни

1. Спорове между Договарящите се Страни относно тълкуването или прилагането на настоящия Договор, ще се уреждат, ако е възможно, по дипломатически път.

2. Ако спор между Договарящите се Страни не може да бъде разрешен, по този начин, в рамките на четири месеца от писменото уведомление за спора, по молба на която и да е от Договарящите се Страни, същият ще бъде отнесен пред арбитражен съд.

3. Този арбитражен съд се съставя за всеки отделен случай по следния начин. В рамките на два месеца от получаването на молбата за арбитраж всяка Договаряща се Страна назначава един член на съда. Тези двама членове избират след това гражданин на трета Държава, който, с одобрението на двете Договарящи се Страни, се назначава за Председател на съда. Председателят се назначава в рамките на два месеца от датата на назначаване на другите двама членове.

4. Ако в рамките на сроковете, определени в алинея 3 на този Член, необходимите назначения не бъдат извършени, всяка от Договарящите се Страни може, при липса на друго споразумение, да покани Председателя на Международния съд да извърши необходимите назначения. Ако Председателят е гражданин на някоя от Договарящите се Страни или ако е възпрепятстван по друг начин да изпълни упоменатата функция, Заместник-Председателят ще бъде поканен да извърши необходимите назначения. Ако Заместник-Председателят е гражданин на някоя от Договарящите се Страни или също е възпрепятстван да изпълни упоменатата функция, следващият по старшинство член на Международния съд, който не е гражданин на някоя от Договарящите се Страни, ще бъде поканен да извърши необходимите назначения.

5. Арбитражният съд постановява решението си с мнозинство на гласовете. Това решение е задължително за двете Договарящи се Страни. Всяка Договаряща се Страна поема разходите за своя собствен член на съда и за своето представяне в арбитражните процедури; разходите на Председателя и останалите разходи се поемат по равно от Договарящите се Страни. Съдът определя своя собствена процедура. Съдът взема решение на основата на разпоредбите на този Договор, общоприетите принципи на международното право и съответното вътрешно законодателство.

ЧЛЕН 11

Суброгация

1. Ако едната Договаряща се Страна или нейна представителна агенция извърши плащане по силата на обезщетение, дадено във връзка с инвестиция на територията на другата Договаряща се Страна, последната Договаряща се Страна ще признае прехвърлянето на първата Договаряща се Страна или нейната представителна агенция, по силата на закон или в резултат на правна сделка, на всички права и икове на обезщетената страна и

че първата Договаряща се Страна или нейната представителна агенция има право да упражнява тези права и да предявява тези иски, по силата на суброгация, в същата степен и със същите задължения, свързани с тези права, като обезщетената страна.

2. На първата Договаряща се Страна или на нейната представителна агенция ще бъде предоставено, при всички обстоятелства, същото третиране по отношение на правата, иски и задълженията, придобити от нея по силата на прехвърлянето и на всички плащания, получени в изпълнение на тези права и иски, каквото обезщетената страна е имала право да получи по силата на този Договор по отношение на засегнатата инвестиция и свързаните с нея приходи.

3. Всички плащания, получени от първата Договаряща се Страна или нейната представителна агенция в изпълнение на придобитите права и иски ще бъдат свободно предоставяни на разположение на първата Договаряща се Страна с цел посрещане на разходи, възникнали на територията на последната Договаряща се Страна.

ЧЛЕН 12

Разширяване на териториалния обхват

Разпоредбите на този Договор могат по всяко време след ратификацията да обхватат тези територии, за чиито международни отношения Правителството на Обединеното Кралство е отговорно в съответствие с международното право, като това може да бъде договорено между Договарящите се Страни чрез размяна на Ноти.

ЧЛЕН 13

Прилагане на Договора

Настоящият Договор се прилага за инвестициите, съществуващи в деня на неговото влизане в сила, но няма да се прилага за иски във връзка с тези инвестиции, които вече са възникнали преди тази дата.

ЧЛЕН 14

Влизане в сила, действие и прекратяване

1. Настоящият Договор подлежи на ратификация и ще влезе в сила на датата на размяна на ратификационните документи.

2. Настоящият Договор ще остане в сила за период от десет (10) години. След това ще продължи да бъде в сила до изтичането на дванадесет месеца от датата, на която някоя от Договарящите се Страни уведоми писмено другата Договаряща се Страна за прекратяването му. По отношение на инвестициите обаче, за които този Договор се прилага, неговите разпоредби ще продължат да бъдат в сила за период от двадесет години след датата на прекратяване, като това няма да бъде в ущърб на прилагането след този период на правилата на общото международно право.

В уверение на което надлежно упълномощените представители на техните Правителства, подписаха този Договор.

Съставен в два екземпляра в Лондон на .....11.12. 1995.....на английски и български език, като и двата текста имат еднаква сила.

**ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА
ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И
СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ:**

MALCOLM RIFKIND

**ЗА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ:**

GEORGI PIRINSKI